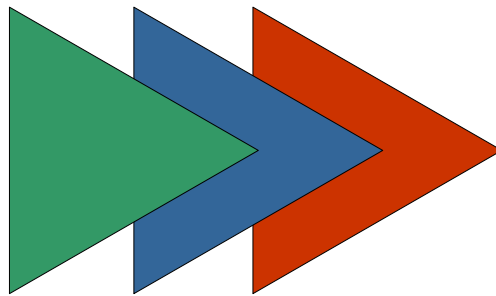

*Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Білоруський національний технічний університет
Петрошанський університет, Румунія
Магдебурзький університет імені Отто-фон-Геріке, Німеччина
Мішкольцький університет, Угорщина
Вища школа менеджменту охорони праці в Катовіцах, Польща*

Форвард

ТРУДИ

*XV - ої Міжнародної науково–практичної Internet -
конференції студентів та молодих вчених*

***«Стратегії інноваційного розвитку
економіки України: проблеми,
перспективи, ефективність
«Форвард-2024»***

25 грудня 2024 р.

Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2024 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», Т. 2 : Труди XV-ої Міжнародної науково-практичної Internet-конференції студентів та молодих вчених «Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність «Форвард-2024» 25 грудня 2024 р. – 2024. – 227 с.

Труди відтворюються безпосередньо з авторських оригіналів.

Організаційний комітет XV-ої Міжнародної науково-практичної Internet-конференції студентів та молодих вчених «Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність «Форвард-2024»

Голова

Манойленко О.В., д.е.н., проф. завідувач кафедри Обліку і фінансів НТУ «ХПІ»

Співголови

Гуцан О.М., к.е.н., доц. каф. економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин НТУ «ХПІ»;

Строков Є.М., к.е.н., доц. каф. обліку і фінансів НТУ «ХПІ»;

Перерва П.Г., д.е.н., проф. кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин НТУ «ХПІ»;

Кобєлєв В.М., к.е.н., доц., заступник директора Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ»;

Райко Д.В., д.е.н., проф., завідувачка кафедри маркетингу НТУ «ХПІ»;

Шматько Н.М., д.е.н., проф. завідувачка кафедри менеджменту НТУ «ХПІ», директорка стартап центру Spark НТУ «ХПІ»;

Якименко-Терещенко Н.В., д.е.н., проф., завідувачка кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу НТУ «ХПІ»;

Мащенко М.А., д.е.н., проф., завідувачка кафедри підприємництва, торгівлі і логістики.

МАЖНИК Л.О., к.е.н., доц., Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ДЯЧЕК В.В., к.е.н., доц., Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

КУЦ Н.В., студентка, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ БАГАТОАСПЕКТНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Аспекти та відповідні особливості інноваційного розвитку промислових підприємств в цифровій економіці розглядають такі вітчизняні вчені Мігус І. та Коваль Я. [1], Макаренко С. [2], вчені Антонюк Л. Л., Білозор Л. В., Грепон Б. та інші розглядають питання інноваційного розвитку промислових підприємств проте елементам багатоаспектної невизначеності та її вплив досліджено недостатньо за складовими інноваційного підприємництва, котрим присвячується означене дослідження.

Мета дослідження полягає у виявленні особливостей інноваційного розвитку підприємництва в умовах багатоаспектної невизначеності, що відбувається в процесі інтеграції цифрової економіки.

У зв'язку з цим для вирішення поставленої мети було сформовано такі завдання:

- окреслення ознак інноваційного розвитку підприємництва;
- аналіз умов багатоаспектної невизначеності;
- виявлення трансформаційних процесів змін складових цифрової економіки;
- визначення специфічних характеристик інноваційного розвитку підприємництва.

Особливість вітчизняного інноваційного розвитку підприємництва в

умовах багатоаспектної невизначеності полягає першочергово в тому, що найбільший дестабілізуючий вплив на різноманітні процеси здійснюють бойові дії, що відбуваються на території України та пов'язані з військовою агресією сусідньої держави. З одного боку інноваційний розвиток вітчизняного підприємництва наразі відбувається в надзвичайно складних умовах, а з іншого – означені процеси варто розглядати як трансформацію підприємницької системи в процесі становлення цифрової економіки.

Варто зазначити, що переважна більшість інноваційних ідей підприємництва наразі спостерігається у сфері військово-промислового комплексу, так як ці умови продиктовані обставинами, які склалися. Оскільки військові дії наразі стають все більше технологічними, відповідно процеси діджиталізації неминуче поглинають більшість сфер суспільного життя, що демонструє значне захоплення все більшої кількості складових цифрової економіки.

Розглянемо більш детально характеристику умов багатоаспектної невизначеності. Так [3] розглядають її як змінну концепцію зовнішнього середовища, що невинно впливає на внутрішні процеси підприємництва загалом, яка представляє собою послідовність змінних (див. рис. 1, джерело: розроблено авторами):

- SPOD – Steady (стійкість); Predictable (передбачуваність); Ordinary (простота); Definite (визначеність);
- VUCA – Volatility (нестабільності); Uncertainty (невизначеності); Complexity (складності); Ambiguity (неоднозначності);
- BANI – Brittle (крихкість, тендітність); Anxious (неспокій, тривожність); Nonlinear (нелінійність); Incomprehensible (незбагненність).

Згідно аналізу рис. 1. можна дійти висновку, що відповідно за часовою шкалою вимірювання SPOD-підхід давно змінився на VUCA. Разом з тим, відповідно серед значної кількості інноваційних підприємницьких структур стає помітним перехід на новий концептуальний погляд BANI, але не всі підприємницькі структури стрімко трансформуються, тому переважна більшість

організаційних структур все ще перебуває на умовному другому рівні VUCA.

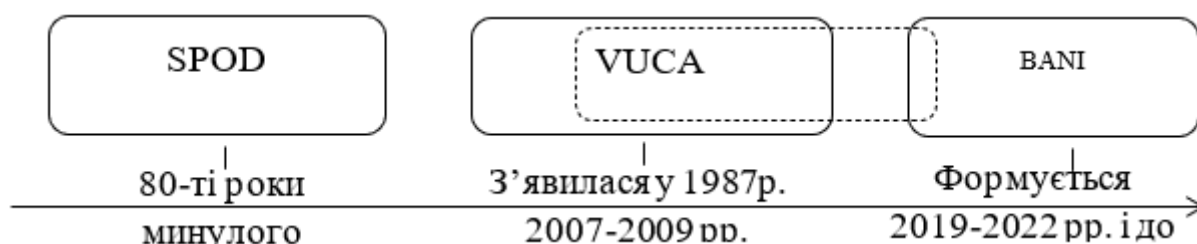

Рисунок1 – Особливості процесів трансформації багатоаспектної невизначеності

Варто зазначити, що задля втілення в практичній діяльності підприємництва ідей гнучкості та адаптації до умов багатоаспектної невизначеності варто використовувати методологічні засади на основі застосування цифрових технологій, що активно інтегруються в переважну більшість соціально-економічних процесів, у тому числі та першочергово, завдяки реалізації проектного менеджменту, ґрунтуючись на інтелектуально-інноваційному розвитку підприємництва [4, с. 551]. Виділені науковцями [5] етапи «цифрової трансформації» для підприємництва, а також відповідні бізнес-моделі цифрової трансформації наділяють підприємницькі структури численними перевагами, особливо інноваційні, бо вони першими впроваджують і тестують зміни на практиці. До означених переваг відносять:

- Розширення клієнтської бази.
- Підвищення рівня задоволеності клієнтів.
- Збільшення кількості потенційних клієнтів.
- Зростання трафіку.

Перелічені переваги використання цифрової економіки відкривають широкий спектр можливостей та перспектив для втілення на практиці трансформаційних процесів в умовах багатоаспектної невизначеності для інноваційного розвитку підприємництва.

Висновки з цього дослідження полягають у тому, що по-перше, вимушені

трансформаційні процеси перебудови інноваційного розвитку вітчизняного підприємництва варто розглядати у контексті невизначеності та поточних обставин як перманентний стан, що тільки сприяє зміцненню конкурентоздатності вітчизняних підприємств. По-друге, особливості інноваційного розвитку вітчизняного підприємництва в умовах багатоаспектної невизначеності передбачають постійні трансформаційні процеси організаційних структур. По-третє, цифрова економіка не уклінно впливає на процеси діджиталізації інноваційного розвитку.

Перспективи подальших досліджень полягають у тому, що варто сформулювати показники, що вимірятимуть процеси невизначеності за певними ознаками у тому числі за рахунок обробки даних, що можуть бути отримані на основі діджиталізації вітчизняних підприємств у цьому напрямі.

Список літератури:

1. **Мізус І., Коваль Я.** Інноваційний розвиток підприємств в умовах діджиталізації економіки. Вчені записки Університету «КРОК». 2021, 2 (62), С. 159–165. DOI: 10.31732/2663-2209-2021-62-159-165. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/418>.
2. **Макаренко С.** Особливості інноваційного розвитку промислових підприємств в умовах діджиталізації. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2020, 3, С. 86–94. DOI: 10.32851/2708-0366/2020.3.11.
3. **Mazhnyk, Lidia O., Lytovchenko, Iryna V., and Shevchenko, Stanislav O.** (2023) “Development of Staff of Innovative Enterprises in the Context of Digitalization.” The Problems of Economy 4:136–142. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-4-136-142>
4. **Kozlova I., Herashchenko I., Mazhnyk L., Samsonenko N., Velyka O.** The role of digital technologies in the project management implementation based on the intellectual and innovative development of the enterprise // Revista De La Universidad Del Zulia. – Volume 15, Number 42. – January-April 2024. – P. 543-558. <https://doi.org/10.46925/rdluz.42.30>; <https://produccioncientificaluz.org/index.php/rluz/article/view/41400/47749>
5. **Drinke Z.** Digital economy: opportunities for transformation of entrepreneurial structures Z. Drinke, L. Mazhnyk, R. Zvirgzdina, T. Mokiienko, L. Holovash, H. Kryshthal // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. 2024, (1): 140–146. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-1/140>

Бібліографія: МАЖНИК Л.О., ДЯЧЕК В.В., КУЦ Н.В. Особливості інноваційного розвитку підприємництва в умовах багатоаспектної невизначеності цифрової економіки / **Л.О. МАЖНИК, В.В. ДЯЧЕК, Н.В. КУЦ** // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2024 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. Т. 2 : Труді XV-ої Міжнародної науково-практичної Internet-конференції студентів та молодих вчених «Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність «Форвард-2024» 25 грудня 2024 р. – 2024. С. 148-151

<u>СЕКЦІЯ 5 - АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ</u>	
ГАВРИЛОВ А.В. Ринок небанківських фінансових послуг України: тенденції розвитку в умовах воєнного стану	119
ПАРХОМЕНКО А.В. Цифровізація в податковій сфері	125
СОЛОМАТИНА Н.С., СЕРЕДА О.О. Розвиток страхового ринку України в умовах цифровізації	127
MOROZ K., KOBIELIEVA T., PERERVA P. Study of Ukraine's financial obligations to investors in the post-war period	130
САВЧУК О.Я. Тенденції цифровізації управління державними фінансами в умовах глобалізації	133

<u>СЕКЦІЯ 6 - ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ</u>	
ОМЕЛЬЧЕНКО І.Г. Роль стейкхолдерів у створенні спільної цінності	136
СТЕПУРИНА С.О. Особливості міжнародної торгівлі України в умовах воєнного стану	139

<u>СЕКЦІЯ 7 - ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ</u>	
YANG LAN, HUTSAN O.M. Models of the innovation process: chinese approach to clasification	141
УДОВИЧЕНКО С.О., МАЗОРЕНКО О.В. Цифрова культура як основа успішної трансформації компаній	144
МАЖНИК Л.О., ДЯЧЕК В.В., КУЦ Н.В. Особливості інноваційного розвитку підприємництва в умовах багатоаспектної невизначеності цифрової економіки	148
НАНКА О.В., МАТВЄЄВА Ю.А. Потенціал України як напрям іноземних інвестицій в аграрний сектор економіки: оцінка привабливості та перспективи розвитку	152
KOCZISZKY GYÖRGY, PERERVA P. Innovative development of an industrial enterprise	157
TOROI ILLKA, KOSENKO A. The finnish model of innovation commercialization	161

<u>СЕКЦІЯ 8 - ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЧО-ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРАВОВА ОХОРОНА ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ</u>	
PROKOPENKO O., PERERVA P. Methods and models of intellectual capital valuation	165
MAN MARIAN, TKACHOV M. Infringement of exclusive rights in the market of innovative and intellectual goods	169

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут» 2024 р.

Наукове видання

Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки,
менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2024 рік в 2 т.

Т. 2 : Труди XV-ої Міжнародної науково-практичної Internet-конференції
студентів та молодих вчених «Стратегії інноваційного розвитку економіки
України: проблеми, перспективи, ефективність «Форвард-2024» 25 грудня 2024 р.

Редактори:
Строков Є.М.
Гуцан О.М.

Верстка, оригінал-макет
та дизайн обкладинки:
Строков Є.М.

Підписано до друку: 30.12.2024 р. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. а 13,19
Тираж 300 екз

Друк НТУ «ХПІ»
м. Харків, вул. Кирпичова, 2